

Årsplan for Byggekløssen barnehage 2023-2025

I Byggekløssen barnehage gir
vi barna røtter, vinger og gode
barndomsminner.

Innhold

Hva er en årsplan ?.....	3
Barnehagens visjon.....	3
Rammeplanens formål og innhold i pedagogisk praksis.....	4
Arbeid med omsorg, danning, lek og læring, vennskap og felleskap, kommunikasjon og språk.....	4
Progresjon.....	7
Barns medvirkning.....	7
Barnehagemiljø	8
Foresattes medvirkning.....	8
Ny i barnehagen.....	9
Å bytte avdeling i barnehagen.....	9
Overgang mellom barnehage og skole.....	10
Skolegruppa.....	11
Helsefremmende barnehage.....	12
Bedre tverrfaglig innsats.....	12
Barnehagens fokusområder 2022/2023.....	13
Prosjektarbeid.....	14
Vurdering av det pedagogiske arbeidet.....	14
Dokumentasjon.....	15
Pedagogisk dokumentasjon.....	15
Plan for endrings- og utviklingsarbeid.....	15
Dagsrytme.....	16

Hva er en årsplan ?

Rammeplanen definerer årsplan som et arbeidsredskap for personalet. Planen skal ifølge Rammeplanens bestemmelser dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen vil bli evaluert og redigert årlig.

Vi i Byggekløssen barnehage er opptatt av å være en lærende organisasjon hvor faget vårt brukes i høy grad for å reflektere over egen praksis og hvilke verktøy barna får med seg videre herfra. Personalet har alltid barns beste i hovedfokus og endrer ukesrytme og hvordan vi tilnærmer oss hverdagen på ut i fra hva barna som går her trenger.

Årsplanen skal vi jobbe med systematisk slik at vi sikrer den røde tråden i vårt pedagogiske arbeid. Vi evaluerer og justerer ettersom året går og vi ser hvordan barnegruppene og deres dynamikk endrer seg.

Vi bruker planleggingsdager og personalmøter til faglig påfyll, endringer av det fysiske lekemiljøet og for sikre et godt samarbeid og helhet fra liten til stor avdeling.

Årsplanen skal godkjennes av samarbeidsutvalget og legges ut på kommunens nettside, i tillegg lager styrer en kortversjon som enklere viser foreldrene vårt pedagogiske innhold og fokus fremover.

Barnehagens visjon:

I Byggekløssen barnehage gir vi barna røtter, vinger og gode barndomsminner.

Definisjon på visjon

Utgangspunktet for vår visjon er gode voksne som er fysisk og psykisk tilstede og bruker rollen sin til å skape gode opplevelser og gode relasjoner. Det starter med «røttene»; som betyr en god tilvenning og å skape trygghet som er grunnlaget for alt annet som skjer. «Vingene» betyr for oss å gi barna verktøy og trygghet slik at de vil fly ut og søke nye utfordringer og utforske hvem de er og hva de vil med livet sitt videre. Dette er en individuell prosess og vi voksne vil stimulere og støtte barna på ulike måter.

«Gode barndomsminner» handler om å legge til rette for gode opplevelser i hverdagen, alt i fra å bli møtt av en god og trygg voksen som vil alle barn vel. Vi legger opp dagene til å inneholde gode opplevelser i alt barna møter fra påkledning, måltid, grensesetting og ikke minst å skape noe sammen med barna, dra på turer og utforske verden sammen.

Rammeplanens formål og innhold i pedagogisk praksis

Barnehagens visjon er bygget på vårt samfunnsmandat som er definert i Lov om barnehage og Rammeplan. Når vi planlegger, dokumenterer, vurderer og evaluerer har vi alltid visjonen i fokus. Alle faste ansatte i barnehagen vet hva som er vårt mandat. På møter tar vi med jevne mellomrom fram mandatet vårt og ser om nye planer er forenelig med denne.

Å omsette rammeplanen til praksis er en prosess som aldri blir ferdig, det er en kontinuerlig prosess.

Vi fortsetter med fokus på barnas lek og språkutvikling. Barn har lek som væremåte og en egen måte å kommunisere på, i tillegg til det verbale og non verbale språket som er veldig viktig for sosialiseringen i barnehagen og som ledd i utdanningsløpet videre. Barna lærer gjennom lek, så vi vektlegger å få enda mer kompetanse på barns lek-utvikling, lek roller, lekemiljø og hvordan knytte dette sammen med godt språk miljø.

Årsplanen viser hvordan vi jobber med pedagogikken i barnehagen. Det er det menneske vi er, i møte med barna, som er av størst betydning for vår praksis. Derfor er årsplanen farget av hvordan vi voksne kan reflektere over oss selv i praksis. Planen er også påvirket av vårt syn på barndommen som en egenverdi. I barnehagen skal vi sammen ha en hverdag som betyr noe her og nå, uten at fokuset skal være på å sikre fremtiden for norsk samfunnsøkonomi. Dette krever skjønn og profesjonalitet fra de voksne i barnehagen. Leder har tillit til at personalet lager denne gode hverdagen sammen med barna uten at planer er spikret og skjemaer blir kryssset av. Pedagogisk dokumentasjon hjelper oss å ha en bevegelig praksis og fremme vårt og rammeplanens syn på barn, slik vi leser den.

Arbeid med omsorg, danning, lek og læring

I Rammeplanen står det at barnehagen skal vise hvordan vi arbeider med begrepene omsorg, danning, lek og læring. Hele personalgruppa har vært med på å reflektere over begrepene. Kulepunktene under sammenfatter hvordan vår praksis kan være for at den skal være profesjonell i forhold til omsorg, danning, lek og læring.

Progresjon innenfor begrepene skal tydeliggjøres. Nederst i dette avsnittet er vår definisjon av begrepet progresjon beskrevet.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. (R.P. 2017)

Alle barn trenger et godt omsorgsmiljø der de kan føle seg sett og tatt vare på av trygge voksne. Trygge voksne som gir barnet følelsen av å være ønsket, satt pris på og være en del av et felleskap. Et godt omsorgsmiljø er grunnlaget for læring og god utvikling.

Slik fremmer vi omsorg:

- Vi ønsker å være lydhøre for barnas uttrykk
- Vi bidrar til trygghet, tilhørighet og trivsel
- Vi ivaretar barnas behov for fysisk omsorg
- Vi ønsker å skape gode overgangssituasjoner for enkeltbarnet ved å være tilstedeværende voksne
- Vi ønsker å skape varme relasjoner til barna
- Vi ser hvert enkelt barn og ønsker å imøtekomme deres individuelle behov
- Vi er barnas ladestasjon, der de kan lade batteriene og går tilbake i leken, fulle av energi.

Danning

Barnehagen skal fremme danning. Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverden og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratisk felleskap. (R.P.2017)

Danning er en prosess som varer livet ut. Danning skapes i møte mellom mennesker i alle miljøer. Gjennom danning overføres verdier, normer, tanker og handlings - og uttrykksmåter.

Barn må ta del i det demokratiet som er i barnehagen ved å forholde seg til de normer som er gjeldende. Samtidig skal barna kunne uttrykke sine meninger og følelser om det som utspiller seg i barnehagen. Både barnet og barnehagen vil til enhver tid forandre seg ut ifra de relasjonene de er i, og de individer som er i institusjoner og samfunnet rundt barnehagen.

Slik fremmer vi danning:

- Vi voksne har fokus på å skape gode relasjoner til barna og barn seg imellom
- Vi anerkjenner barnas uttrykk og følelser i barnets opplevelse av situasjoner de er en del av
- Vi veileder barna i lek og hvordan løse konflikter som oppstår
- Vi gir barna tid til å prøve selv
- Vi gir barna rom til å finne seg selv, med god støtte fra voksne og barn i mindre grupper
- Vi tilbyr barna variasjon, samtidig som vi tar utgangspunkt i hva barna uttrykker gjennom prosjektarbeid
- Vi viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og interesse for det de ser.

Leken

Slik fremmer vi og verner om leken:

- Vi lager lekestasjoner på avdelingene ut ifra barns medvirkning, og det vi ser barna er opptatte av og som inspirasjon til leken.
- Vi deler kompetanse, erfaring og ideer med hverandre. Dette gjelder både barn og voksne.
- Vi er tilstedeværende og deltakende i lek både ute og inne.
- Vi er bevisste på hvor vi plasserer oss og deltar i barns lek, spesielt i uteleken.
- Vi er på barnas nivå. Vi er på gulvet der barna er.
- Vi er mye ute på tur som bidrar til mer kreativ, fantasifull og inkluderende lek.
- Vi jobber med det fysiske lekemiljø og forandrer innhold og plassering etter barnas behov.

Læring

Lek og læring hører sammen i barnehagen og vi mener læring skjer hele tiden. Barn lærer og utvikler seg på ulike måter, noe vi streber etter å legge til rette for etter behov og forutsetninger. Ved at voksne legger opp til aktiviteter, dagsrytme og gode overganger er med på å legge til rette for læring. Å lære er

for oss når vi oppdager og gjør oss erfaringer med nye sammenhenger som skaper en ny forståelse som vi benytter oss av.

Slik vil vi fremme læring i barnehagen:

- Vi undrer oss sammen med barna
- Vi er nysgjerrige på hva barna er opptatt av og hva de søker
- Barna medvirker i egen læring
- Vi er lidenskapelig engasjerte i relasjon med barna
- Vi deler barna i mindre grupper
- Vi er bevisst barnas kommunikasjon gjennom kropp, verbalt og med tegn
- Vi tilrettelegger det fysiske miljøet og jobber med voksenrollen i lek
- Vi har tid
- Vi reflekterer over ulike situasjoner i personalgruppa

Vennskap og fellesskap

I Byggekløssen barnehage skal alle barna erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og alle skal ha noen å leke med. Barna skal få erfaringer med å være i et positivt samspill sammen med andre barn og voksne. Barna skal få erfaring i å se andres perspektiv, reflektere over ulike følelser og opplevelser. Personalet skal støtte barna med å respektere andres grenser, egne ønsker og behov. Det er viktig at personalet forebygger utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre. Vi er opptatt av at alle barn skal føle trygghet, trivsel og tilhørighet.

- Vi legger til rette for utvikling og sosialt fellesskap
- Vi veileder barna
- Sammen skaper vi felles interesser
- Deltagende voksne, som er til stede i barnas hverdag
- Vi deler i mindre grupper slik at alle lettere skal føle de kan bidra og finne sin rolle
- Vi ser hvem barn som søker hverandre og tar hensyn til det i gruppesammensetninger
- Vi har leke hus som bidrar aktivt til rollelek i hverdagen og fellesskap
- Kreativ utedag der alle kan tenke kreativt, barna utforsker sammen gjennom lek

Kommunikasjon og språk

Språk består av både verbal og non-verbal kommunikasjon og barn har mange måter å uttrykke seg på. Barnehagen skal verdsette barnas ulike måter og de skal få støtte i sin språkutvikling gjennom dialog, samspill og språkstimulering tilpasset barnet. Flerspråklige barn skal støttes i å bruke sitt morsmål, samtidig som de skal få gode muligheter til å utvikle sin norskspråklige kompetanse. Barn utvikler språket når de deltar i samtaler og i rammeplanen står det at barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. Barn lærer språket best gjennom å være språklig aktive (rammeplan). Videre er språket vårt viktig fordi det signaliserer hvem vi er, hvem vi ønsker å være, hvilke sosiale grupper vi tilhører og hvilke grupper vi identifiserer oss med. Gode språklige ferdigheter er avgjørende for barns livsmestring, både sosialt, kognitivt og emosjonelt. Språk, kultur og identitet henger tett sammen.

Språket har en stor sammenheng med leken da vi ser at språk utvikles i samhandling med andre, og leken er den viktigste samhandlingsarenaen for barn. Leken har egenverdi og jo mer språk barna kan, jo mer bærende blir det verbale samspillet for og i leken. (Språk i lek – språkplan.no)

I barnehagen gjør vi ulike ting i forhold til språkarbeid:

- Vi snakker med barn om ulike opplevelser, tanker, følelser og hverdagslige ting eller hendelser er nødvendig for et rikt og variert språk
- Vi bruker språket aktivt i ulike settinger som i samlinger, før, under og etter måltider, i stellesituasjoner – og eller dobesøk, i overganger, på - og avkledning, i leken, i uteleken, på tur og ellers i form av sang, dans og rim eller regler og ved dramatisering av eventyr med eller uten konkrete eller fortellinger
- Vi gjør om rom som inspirerer til språkstimulering, det gjør vi ved å tenke gjennom hvordan vi setter møbler, hva vi har på veggen, og ellers hvilke rekvisitter vi har tilgjengelig etter hva barna viser interesse for
- Vi har bøker tilgjengelig og leser sammen med barna
- Vi tilbyr sang og musikk, hvor vi bruker tegn til tale som støtte til språket.
- Vi har hvilestund som barna kan lytte til lydbok eller høytlesning.
- På uteområdet vårt har vi tre lekehus med forskjellige temaer i, som gjør at samhandlingen mellom barna i lek kan være med på å utvikle språket i ulike rolleleker.

Progresjon

Med progresjon mener vi endring og utvikling som skal følge barnet og ikke alder. Det vil si at personalet i barnehagen må møte hvert barn på forskjellig måte. De voksne har til enhver tid ansvar for å se den enkelte i barnegruppa, da barna og de situasjoner de er i, stadig er i endring. For eksempel vil det rundt ett tema være store variasjoner i forhold til hva som blir presentert for barna, hvordan barna selv får medvirke og hva barnet selv opplever å mestre. Progresjon er en naturlig del av omsorg, danning, lek og læring. Hvilken progresjon som skjer hos det enkelte barn har vi ikke mulighet for å sikre eller bestemme på forhånd. Ved å være profesjonelle voksne i barnehagen, se barna slik det er beskrevet over og reflektere over praksis, skaper vi et miljø som vil fremme lek, omsorg, danning og læring både for barn og voksne.

Barns medvirkning

Medvirkning handler om å bli spurt, bli lyttet til, bli respektert og anerkjent for det individet man er. Vi ønsker å se barnet som en aktiv deltager i eget liv. I barnehagen ser vi barnet som et kompetent og utforskende individ som skal ta del i demokratiet i barnehagen.

Slik jobber vi med medvirkning i barnehagen:

- Vi bruker prosjektarbeid som metode hvor vi tar utgangspunkt i barnas interesser
- Vi skal legge til rette for god kommunikasjon i prosesser sammen med barna
- Ta oss tid til uformelle samtaler i hverdagen
- De voksne lytter til barnas uttrykk gjennom å være nær og lydhør
- De voksne viser barna at de blir tatt på alvor gjennom å bruke barnas uttrykk i «her og nå» opplevelser og planlegging
- Gi barnas egenopplevde erfaringer verdi
- Barnas innspill og meninger har betydning for innholdet i barnehagen

Barnehagemiljø - Alle skal med!

I Byggekløssen barnehage jobber vi hele tiden med barnehagemiljøet. Det vil si det fysiske og psykiske miljøet som er mellom barna, barna og de voksne og mellom de voksne. Januar 2022 kom det endringer i barnehageloven knyttet til at alle barn skal oppleve et trygt og godt barnehagemiljø og vi har i større grad enn før plikt til å gripe inn systematisk hvis vi opplever at noen barn ikke har det godt i barnehagen. Dette handler om krenkelser mellom barn, men også mellom voksne og barn.

I personalgruppa har vi fokus på hvordan vi voksne behandler hverandre og det å ha mot til å si fra dersom vi ser andre voksne som krenker hverandre eller barn. Lojaliteten til de som jobber i barnehagen skal alltid ligge hos barna. Relasjonen mellom voksne og barn er det som ligger til grunn i pedagogikken. I barnehagens visjon ligger en iboende holdning til at personalet må være tilstedeværende sammen med barna for å skape et miljø fremmer lek og læring. Det handler om å se hvert barn, reflektere over de relasjoner og de maktstrukturer som virker i et barnehagemiljø.

I det daglige må vi voksne:

- Observere og handle hvis vi ser barn som blir utestengt over tid og lage en aktivitetsplan med tiltak for å sikre bedring
- hjelpe barn til å bryte maktstrukturer ved å tilby barna alternative måter å handle på
- Barn skal ikke være alene, Hvis noen barn vil leke alene, skal de voksne alltid være «hørende» til stede.
- Observere og reflektere over barnegruppen systematisk for å avdekke uønsket adferd
- Skape en stemning og et barnehagemiljø sammen med barna, slik at ingen føler seg truet til å miste sin plass i gruppa, men et fellesskap der det er lov å være forskjellig

Foresattes medvirkning

Vår viktigste samarbeidspartner er foreldre og foresatte. Det er foreldrene som kjenner barnet sitt best. For at barna skal bli trygge og få en god hverdag må foreldre og barnehage samarbeide. Barnehagen har lagt opp til ulike arenaer hvor vi skal samarbeide til det beste for barnet. Det starter med god informasjon og invitasjon til barnehagen før den gode tilvenningen skjer. I hverdagen ser det slik ut:

Daglig kontakt:

- Foreldrene skal bli møtt av en i personalet når de leverer og henter barnet sitt. Ved levering utveksles det informasjon som kan ha betydning for barnets kommende dag. Ved henting skal foreldrene få informasjon om barnets dag i barnehagen.

Informasjon:

- I tillegg til den daglige kontakten skal foreldrene få informasjon om hva vi gjør i løpet av uken. På Visma legger vi ut bilder med faglige beskrivelser på hva vi har opplevd sammen med barna. Her får dere også felles beskjeder og informasjon om opplegg i barnehagen.

Møter med foreldrene:

- Foreldrene skal bli invitert til å høre om barnehagens pedagogiske virksomhet og framtidige planer på egne foreldremøter. Barnehagen ønsker innspill og ønsker fra foreldrene på disse møtene. Det kan også bli aktuelt å invitere eksterne bidragsyttere.
- Foreldresamtaler gjennomføres to ganger pr barnehageår. Foreldrene er pliktig til på møte opp på disse samtalene. Det er pedagogene i barnehagene som gjennomfører foreldresamtalene. Ny mal laget for foreldresamtaler i høst med fokus på den gode samtalen.

Foreldreråd

- Samtlige foreldre/foresatte i barnehagen inngår i et foreldreråd. Rådet skal fremme foreldrenes felles interesse, samt bidra til at samarbeidet mellom foreldregruppa og barnehagen skaper et godt barnehagemiljø (jfr barnehageloven § 4)

Samarbeidsutvalg

- Samarbeidsutvalget (SU) består av 2 foreldrekontakter, 2 representanter fra personalet og styrer. Disse velges for 2 år av gangen. Kommunestyret oppnevner en politisk representant som skal følge barnehagen i den valgte perioden. Barnehagens styrer fungerer som sekretær for SU og har møte-; tale- og forslagsrett, men ingen stemmerett. SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ (jfr Lov om Barnehager § 4)

Ny i barnehagen

Møte med barnehagen starter for mange barn når foreldre skal søke om plass i barnehagen. Når potensielle søkere kommer på besøk for å se hvordan vi har det setter vi av tid for å møte de på en god måte og vise barnet og foreldrene rundt i barnehagen.

Når barnet har fått en plass i barnehagen, tar barnehagen kontakt for å invitere til besøk. Vi jobber etter foreldreaktiv tilvenning med opptil 5 dager tilvenning, hvor foreldrene er delaktige og med besøksgrupper i forkant av oppstart.

Vi velger å gjennomføre tilvenningen slik etter nyere tilknytningsforskning som sier at barna blir tryggere og at barnas stress nivå senkes betraktelig. Vi opplever også tryggere og mer fornøyde foreldre under denne form for tilvenning. Alle foreldre får et tilvennings spørreskjema i etterkant slik at stadig kan bli bedre på tilvenningen.

Å bytte avdeling i barnehagen

Når barnet er mellom 2-3 år bytter barnet avdeling. Foreldrene får beskjed gjennom foreldresamtale hvilken avdeling barnet skal bytte til. Barns behov, vennskap, relasjon til voksne og barnets mestringskompetanse skal ligge til grunn for hvilken avdeling barnet skal gå på. I tillegg ser vi på gruppesammensetningen på ny avdeling. Foreldrene skal etter møte om ny avdeling får en skriftlig plan med datoer for besøk på ny avdeling. Besøkene vil foregå i mai/juni.

I barnehagen skal alle voksne kjenne til navn og ta initiativ til kontakt med alle barn uansett avdeling. Vi har flere arrangement og samarbeid i grupper på tvers av avdelingene. Dette gjør at barna vet hvem som jobber i barnehagen og overgang til ny avdeling blir noe positivt for barnet som de gleder seg til. Opplevelsen av å komme på ny avdeling er alltid individuell og vi tilpasser denne overgangen til det enkelte barn.

Overgang mellom barnehage og skole

Rakkestad kommune har utarbeidet en egen handlingsplan som sier noe om det samarbeidet som skal foregå mellom barnehage og skole. Denne planen skal gjøre overgangen så forutsigbar som mulig både for barnet og foreldrene.

	HENDELSE	ANSVAR	NÅR
1	Fordeling av skoleplass Fordeling av elever ut ifra forskrift om opptaksområder for skolene i Rakkestad kommune. (Elever ut ifra folkeregistrert adresse)	Seksjonsleder skole	1.nov
2	Tildeling av skoleplass Skolene skriver enkeltvedtak på tildeling av skoleplass etter lokal forskrift om skolekretsgrenser, evt fordeling gjort etter individuelle behov	Seksjonsleder skole	15.nov
3	Felles arena Faglig samarbeidsmøte <u>Deltagere:</u> Kontaktlærere i 1. klasse, barnehagelærere med ansvar for skolestarterne, styrere, skoleledere, seksjonsleder skole, seksjonsleder barnehage	Seksjonsleder skole	25.nov
4	Fellesarena Overgangsrutiner Deltakere: Skoleledelsen og styrere Skolene og barnehagene lager planer og innhold for overgangene. Avklare datoer, bli kjent dager, foreldremøter, besøk i barnehagen, besøk på skolen, skolestart overføringsmøter etc	Seksjonsleder skole	feb
5	Overføringsmøter Overføring av informasjon fra barnehage til skole, der det er aktuelt å overføre informasjon om barnet til skolen. NB samtykke innhentes av barnehagen	Barnehage styrer	Mars - juni
6	Informasjon Skolene sender ut informasjon til hjemme om SFO, «bli kjent dager», foreldremøter og skolestart	Skolens ledelse	mars
7	«Bli kjent dagene» Skolene gjennomfører «bli kjent dager» på skolene	Skolens ledelse	mai

8	Foreldremøte/ besøkskveld Den enkelte skole sender ut invitasjon til foreldre og barn	Skolens ledelse	Første onsdag i juni
9	Felles arena Deltaker: Skolens ledelse og styrer Evaluering av planene og gjennomføring	Seksjonsleder skole	
10	Informasjon om skolestart Brev til hjemmet om skolestart	Skolens ledelse	Innen 30.juni
11	Informasjon Foreldremøte	Skolens ledelse kontaktlærer	Aug/sept
12	Oppstartssamtaler Kontaktlærer har oppstartssamtaler med elev og foresatte	Skolens ledelse Kontaktlærer	sept

Skolegruppa

Skolegruppa består av alle barna som har sitt siste år i barnehagen før skolestart og gjennomføres en gang i uka på tvers av avdelingene. Skolegruppa samles på Fotsporet eller drar på tur sammen. Antall voksne som er deltakende kommer an på skolegruppas størrelse og dynamikk i barnegruppa.

For barnehageåret 2022/2023 møtes skolegruppa mandager og fredager, med en tur dag i uka. De er 14 barn og 3 voksne. Skolegruppa jobber prosjektrettet ut ifra samtaler med barna om forventninger til å være i skolegruppa og det barna er opptatte av. I løpet av året vil barna ha deltatt i prosjekter av ulik lengde.

"Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.» (Rammeplanen for barnehager, s. 33, KD 2017).

Mål for årets skolegruppe er:

- **Selvstendige barn:** Jo mer selvstendige barna er når de begynner på skolen – jo lettere blir overgangen. Gå på do selv, ordne med maten selv, rekke opp hånden, vente på tur, ta imot beskjeder, teambuilding, øve på friminutt, presentere barna for skoletime - gjøre de kjent med hva det vil si å være på skolen å ha undervisning er ting vi jobber med på skolegruppa.
- **Trafikksikkerhet:** Noen skal kanskje gå til skolen selv, derfor er det viktig å forberede de på hva de møter i trafikken. Vi er med i barnas trafikklubb og skal bruke det i arbeidet med trafikksikkerhet i skolegruppa.
- **Dag, måned, sesong:** Hvilken dag er det i dag? Hvilken måned er det nå? Er det høst, vinter, vår eller sommer? Hva bør vi ha på oss på vinteren og sommeren? Dette er spørsmål vi jobber med i skolegruppen.
- **Skolebesøk, SFO:** Vi har ekstra fokus på å trygge barna på hva de vil møte når de starter på skolen. Vi vil derfor forsøke å besøke skolen flere ganger i løpet av barnehageåret.

- **Kommunen vår:** Hvor bor vi, lære historie om Rakkestad. Vi vil at alle barna skal få oppleve ulike kulturelle opplegg (kino, teater, bibliotek, kunstutstilling osv).

Skolegruppa jobber prosjektrettet ut ifra samtaler med barna om forventninger til å være i skolegruppa og det barna er opptatte av. I løpet av året vil barna ha deltatt i prosjekter av ulik lengde.

I skolegruppa skaper vi sammen:

- Gode felles opplevelser både i og utenfor barnehagen som fører til at barna erfarer hvor verdifullt det er å skape gode relasjoner
- Opplevelse av mestring og egenverd gjennom både lek og aktiviteter
- ADL (aktiviteter i dagliglivet) ferdigheter som å gå på do, smøre brødslike, kle på seg selv osv. øves på
- Gode sosiale ferdigheter gjennom å skape felles erfaringer som gir all at felles utgangspunkt for lek og gode samtaler
- Kjennskap til hvor betydningsfull hver enkelt er for at skolegruppa skal oppleves som et positivt møtested for alle
- Det å være eldst i barnehagen skal oppleves som noe litt spesielt på en god måte

Barna er med og medvirker i denne prosessen ved at vi lytter og samtaler med barna, vi observerer og legger til rette for både spontane opplevelser og planlagte aktiviteter. Vi er opptatte av her- og- nå øyeblikkene og en empatisk tilnærming hvor vi hele tiden forsøker å sette oss inn i barnas følelser og deres opplevelse, samtidig som vi ønsker at barna skal tenke på hverandre.

Helsefremmende barnehage

Byggeklossen er en helsefremmende barnehage og vi har fokus på et sunt og godt kosthold og aktiviteter knyttet til livsmestring og helse.

Maten:

Vi får ferske og grove brød fra Kringla som sammen med ulike former for sunne pålegg, grønnsaker og frukt utgjør mesteparten av maten barna får i barnehagen. Varmmaten vi serverer byttes på mellom hjemmelagde grove rundstykker med pålegg og grønnsaker og havregrøt med ulik oppkuttet frukt og bær. Vi velger å bruke mest tid sammen med barna, samtidig et sunt kosthold med de rammene vi har.

Å arbeide for et godt psykososialt miljø i barnehagen er et av kriteriene man må oppfylle for å være en helsefremmende barnehage. Begrepet er også skrevet inn i Rammeplanen og er en del av det lovverket barnehagen er underlagt. Årsplanens pedagogiske retning viser hvordan vi sammen med barna skaper et godt barnehagemiljø.

Bedre tverrfaglig innsats

Januar 2019 startet implementering av BTI modellen (bedre tverrfaglig innsats) i barnehagen. Dette er en modell som Rakkestad kommune har utarbeidet for å bedre samarbeid mellom ulike instanser i kommunen for barns beste. Modellen vil gjøre det lettere for familier og barn å få den hjelp de har behov for i lengre og kortere perioder i livet. Modellen er en samlende retningslinje med verktøy for de ulike faggrupper i kommunen.

Barnehagens fokusområde 2022/2023

Lek og språk

Leken er først og fremst noe barn opplever som morsomt og gledefylt, noe barnet har lyst til å gjøre av egen fri vilje. Leken er helt på barnets initiativ, enten de setter den i gang selv, eller har lyst til å være med på noe andre inviterer til. Barnet glemmer seg selv og kan bare være til stede i selve aktiviteten. Barnet har en sterk opplevelse av frihet og kan utfolde seg fritt. Leken er også det beste utgangspunktet for læring, både av språk og sosial kompetanse.

Det fysiske lekemiljøet er viktig så vi prioriterte innkjøp i fjor av en del nye uteleker som inviterer til bruk av rollelek, den viktigste form for lek som barn gjør.

VI fortsetter med tiltaket fra i fjor som het «kreativ mandag», som nå heter «kreativ utedag» på grunn av at mandag ikke var den beste dagen for alle avdelinger.

Kreativ utedag

Vi startet med dette høsten 2020 med å ha fokus på å ha det kreativt ved å ikke ta ut sykler, bøtter og spader, for å stimulere til annen lek når vi er ute.. Det blir gjort noe ulikt fra avdeling til avdeling, storbarna har ulike temaer som de voksne setter i gang. Temaer som såpelek, heksegryte, naturbingo og regellek. Vi gjør dette for vi ser at uteleken blir preget av mer kreativ lek og mindre konflikter, både for små og store. Dette krever at de voksne er til stede på en annen og mer delaktig måte.

Det forutsetter at de voksne er tilstedeværende og pålogget i utetiden. De voksne deltar i lek når barna inviterer de med, kombinert med en observerende rolle for å sørge for at alle barn får positive leke opplevelser i samspill med andre barn.

Barns seksualitet

Barnas seksualitet starter i morens livmor og temaet er fortsatt skambelagt hos mange.

Vi gjennomgår Rakkestads kommune rutine om temaet, vi søker og mer kunnskap for å jobbe avdelingsvis med å øke kunnskapsnivået og sørge for at vi er gode voksne som støtter barna i deres nysgjerrighet rundt kroppen. Vi vil øke barnas kunnskap om kroppen og sørge for at de møter voksne som ikke påfører de skam for egen kropp, men god veiledning. Dette gjør vi også for å gi barna verktøy til å si i fra til en voksne hvis de opplever overgrep.

Musikk

Alle ansatte som har lyst får tilbud om å ta ukulele kurs hos styrer, for å få mer musikk ut på avdeling, sammen med barna. Musikk og sangleker er viktige for barns språk utvikling, det er også forsket på at barn som lager felles opplevelser rundt musikk stimuleres til mer empatisk utvikling. Personalet har laget egen Byggekløssen sang og spilt den inn i studioet på Kulturskolen. Siste året i barnehagen blir de største barna også gitt den erfaringen og et tidlig møte med kulturskolen som vi håper at det blir enklere å bruke det tilbudet oppover i skolealder.

Prosjektarbeid

I Byggeklossen barnehagejobber vi mye i prosjekt.

For oss er prosjektarbeid knyttet til et arbeid med et tema eller et fenomen der hensikten er å skape en arena for utforskning, fordypning og forståelse. I prosjektarbeid har barns nysgjerrighet og medvirkning en sentral plass, og barns lyst til å undersøke og utforske skal ha betydning for pedagogiske valg. Prosjektarbeid er også et prosessorientert arbeid som ikke nødvendigvis har en begynnelse eller en slutt, men som handler om å følge dynamikken som oppstår mellom barna og temaet eller fenomenet barna er opptatt av. Det er en nær sammenheng mellom de voksnes og barnas handlinger og læring, og disse er gjensidig avhengige av hverandre.

Vi kan ha flere prosjekt i løpet av et barnehageår, de starter ved at vi på avdelingen samtaler med barna om hva de ønsker å jobbe med eller observerer hva barna er opptatte av. Vår rolle som voksne gjennom prosjektet er å bidra til at alle barna blir deltakende og får sin stemme hørt i arbeidet, samt å plante nye spor for å videreutvikle prosjektet vi er inne i.

Vurdering av det pedagogiske arbeidet

For at vi skal kunne gi et barnehage tilbud av høy kvalitet må barnehagen vurdere sitt arbeid kontinuerlig.

I Byggeklossen barnehage vil vi vurdere:

- Enkeltbarns utvikling og trivsel
- Barnegruppas fungering
- Hvordan vi bruker fagområdene i team/prosjekt på avdelingene
- Hvordan barnehagen har fulgt årsplanen
- Foreldresamarbeid
- Personalsamarbeid

Vurderingsmetode:

- Samtaler og refleksjon på ukentlige avdelingsmøter
- Daglige observasjoner av barnegruppa
- Daglig observasjon av enkeltbarn
- Refleksjon rundt praksis, fagområder og årsplan på personalmøter og plandager
- Brukerundersøkelser for å vurdere foreldresamarbeid
- Vi ønsker at barna, personalet, foreldre og barnehagens eier skal være med på å vurdere kvaliteten på det arbeidet vi gjør i Byggeklossen barnehage.

Dokumentasjon

Dokumentasjon skal synliggjøre barna og personalets virksomhet og arbeid. Den skal gi foresatte og andre innblikk i hva barna opplever, hvordan de lærer og barnas egne tilbakemeldinger på barnehagehverdagen,

Vi dokumenterer gjennom:

- Planer
- Bilder
- Film
- Referater
- Brukerundersøkelser
- Praksisfortellinger

Pedagogisk dokumentasjon

I det vi tar for oss den dokumentasjonen vi har og bruker den som grunnlag for refleksjon for vår egen praksis i barnehagen, kaller vi pedagogisk dokumentasjon. Å reflektere rundt dokumentasjon på arbeidet vårt gjør at vi får en bevegelig praksis. Vi må hele tiden endre vår måte å utføre praksis på for å være åpne på de mulighetene som finnes i hverdagen.

Å systematisere bruken av pedagogisk dokumentasjon er en utfordring i en hverdag der personalet får stadig flere oppgaver med å sette mål for arbeidet i personalet, sette seg inn i retningslinjer og modeller som er bestemt av eier, evaluering av pedagogisk arbeid og deltakelse på ulike kurs og møter. Pedagogisk dokumentasjon skal ikke komme i tillegg til, men skal være en naturlig måte å arbeide på for å kunne reflektere over praksis og drive endringsarbeid.

Plan for endrings- og utviklingsarbeid

Byggekllossen barnehage ønsker å være en lærende organisasjon med bevegelig praksis. Barna i barnehagen er i kontinuerlig utvikling og deres syn og møte med omverden endres hele tiden. De voksne i barnehagen skal bruke de møtene de har med barna i hverdagen til å drive endringsarbeid. Endrings- og utviklingsarbeidet omhandler de voksnes rolle og hvordan de møter og tilrettelegger for og sammen med barna i hverdagen.

I tillegg til pedagogisk dokumentasjon som skal brukes på ulike møtearenaer i barnehagen, leser vi artikler fra fagfeltet for å holde oss oppdatert innenfor profesjonen vår. Artikkelen blir reflektert rundt og vi ser på hvordan vi ønsker å arbeide ut ifra gjeldende føringer.

For å drive endrings- og utviklingsarbeid trenger personalet tid til å reflektere og sette seg inn i aktuelt fagstoff. Følgende arenaer er satt opp for å drive pedagogisk utviklingsarbeid i Byggekllossen barnehage:

- Planleggingsdager
- Personalmøter
- Avdelingsmøter
- Ledermøter
- Pedagogmøter
- Ubunden arbeidstid for pedagoger

- Assistent timer
- FA-møter (refleksjonsmøte for fagarbeidere og assistenter)

Dagsrytme

Avdelingene har ulike dags- og ukes rytmer, men det er samkjørt for å utnytte rom og muligheter på best mulig måte. Etter at samfunnet har åpnet igjen er vi tilbake til at vi har mer samarbeid på tvers igjen.

Årsplanen evalueres og redigeres årlig og gjelder for perioden 2023- 2025.